

Wolkje als eens mans hand

Theologische opleiding in Indonesië

Wat het eerst de aandacht trok weet ik niet, maar de kop en foto in het RD van 24 maart kon je moeilijk over het hoofd zien: ‘Zending Gereformeerde Gemeenten ondersteunt scholen Indonesië’ en daaronder een foto. Op de foto kijken ds. G.J.N. Moens en ds. J. IJsselstein toe hoe ds. M. Nekwek de zojuist gesloten samenwerkingsovereenkomst voor het theologisch onderwijs in Wamena ondertekent.

Het stond niet op de planning dat ds. IJsselstein even in Nederland zou komen. Verrassende ontwikkelingen waren er de oorzaak van. Het eerste voorteken van dit bezoek vormden telefonische contacten half februari. Daarvóór hadden we al begrepen dat de wens van de GJPI om een erkende hogere theologische opleiding (Sekolah Tinggi Teologi Reformasi, STTR) te krijgen weinig kans had. De school had onvoldoende docenten met erkende diploma's en voldeed zo niet aan een belangrijke eis voor accreditatie. Maar als er een vorm van samenwerking gevonden kon worden was er misschien toch een mogelijkheid tot erkenning van de STTR in Wamena. Binnen een week was het duidelijk: het kon als de nieuwe theologische opleiding van de GJPI in Wamena zou samenwerken met die op Bali (STT Johannes Calvin in Bandung) en in Sorong (ook op Papua) én als ZGG daar dan de paraplu, de overkoepelende organisatie voor zou zijn.

Vragen

Als je dat hoort, komen allerlei vragen boven: hoe is dit ineens mogelijk? We hadden nooit de naam van prof. Sasmoko gehoord die dit voorstelde. Wie is hij? Wat houdt samenwerking in Indonesië in? Wat is de rol van ZGG? Hoe kijkt de GJPI tegen alle ontwikkelingen aan? Een voorwaarde voor de samenwerking en erkenning is immers dat ds. IJsselstein rector wordt van de STTR omdat hij de vereiste diploma's heeft

en de overheid bovendien toezicht en uitvoering wil scheiden.

Na het nodige overleg is het enkele dagen later allemaal rond, zijn de tickets gekocht en de visa geregeld: in de periode van 23 tot en met 28 maart hoopt een delegatie van de theologische opleidingen ons te bezoeken voor de ondertekening van de overeenkomsten.

En zo sta ik op woensdagmorgen 23 maart om 5.30 uur op Schiphol om de drie rectoren Sasmoko, Mol en IJsselstein en een getuige van de GJPI, pdt. Nekwek, namens ZGG welkom te heten.

Taak

De zending is voorbereid op het ondersteunen van theologisch onderwijs. Tijdens de laatste synode is er positief gereageerd op het voornemen van het deputaatschap om het theologisch onderwijs op diverse plaatsen in de wereld te ondersteunen. Ook al konden we deze ontwikkeling toen niet voorzien, toch past daar het ondertekenen van een overeenkomst met Indonesische theologische opleidingen wel bij. Wel is het opmerkelijk dat dit proces zonder toedoen van de GJPI of van ons in ontwikkeling is gezet. Prof. Sasmoko is rector van een universiteit in Sorong en geeft bovendien leiding aan de accreditatie van het hogere theologische onderwijs in Indonesië. Het is voor ons even wennen om in een proces te stappen dat uit een ongedachte hoek komt. Omdat het op dit moment waarschijn-

lijk een goede en mogelijk enige kans is om de kerkelijke opleiding van de GJPI erkend te krijgen en ook het onderwijs van de STT Johannes Calvin op Bali te steunen, hebben we de stap gezet, de ontmoeting belegd en de samenwerkingsovereenkomst getekend.

STT en overheid

Deze onverwachte ontwikkeling heeft een achtergrond. In Indonesië is de overheid een kleine tien jaar geleden begonnen met het tegengaan van misstanden en kwaliteitsverschillen bij hogere opleidingen. Dit betekent dat er enkele tientallen erkende theologische opleidingen overblijven. De STT Johannes Calvin in Bandung op Bali wordt daarbij als een goed functionerende school gewaardeerd. Prof. Sasmoko is door zijn toezicht op de accreditatie in contact gekomen met deze school en rector A. Mol en ook met ds. IJsselstein. Deze contacten brachten hem op de gedachte om samenwerking voor te stellen. Zijn doel is niet alleen verbeteren van de kwaliteit van de scholen in Sorong, Bandung en Wamena, maar hij hoopt in heel Indonesië bijbelgetrouw hoger onderwijs te bevorderen. Met lede ogen heeft hij de afbraak door de liberale en charismatische theologie gadeslagen. Daar wil hij een dam tegen opwerpen.

Bali

Hoewel wij niet door alles kunnen heen kijken is deze ontwikkeling op-

vallend. Het is nog maar een enkele maand geleden dat het deputaatschap besloot om de STT Johannes Calvin te gaan steunen. Deze school is een aantal jaren door stichting Reformatorische Hulpverlening Bali en Oikonomos Foundation (OF) gesteund. Ook al paste dat niet in het beleid van OF, men wilde de school niet verloren laten gaan en steunde de opleiding. Na een lang verkennend traject en diverse gesprekken is ZGG er naar toegegroeid om dit stokje over te nemen. In mei zullen er met (het bestuur van) de STT Johannes Calvin en rector Mol verdere afspraken gemaakt worden.

Juist terwijl ZGG de stap zet om de theologische opleiding op Bali te gaan steunen en we ons zorgen maken over de opleiding STTR van de GJPI, kruisen deze ontwikkelingen ons pad. Prof. Sasmoko ziet het als een 'wolkje als eens mans hand', een hoopvol begin dus. Dat is treffend uitgedrukt en geeft verwachting.

Gouda en Rotterdam

Het bezoek van de delegatie is veelzijdig ingevuld. Gezien de korte voorbe-

reidingstijd moesten we improviseren. Omdat er bij de delegatie behoefte was om kennis te maken met het theologisch onderwijs binnen de gemeenten, zijn er bezoeken gebracht aan de CGO in Gouda en de Theologische School in Rotterdam. In Gouda werd een les bijgewoond, gesproken met docenten en in een uitgebreid onderhoud ingegaan op accreditatie-eisen van de overheid. Nederland en Indonesië blijken vergelijkbare eisen te stellen. Ds. A. Moerkerken, rector van de Theologische School, ontving het bezoek gastvrij in Rotterdam. De verhouding islam en christendom, maar ook de gevolgen van de liberale theologie en charismatische invloeden kwamen in een uitgebreid gesprek aan de orde. Prof. Sasmoko onderstreepte daarbij zijn wens dat er meer theologisch onderwijs komt dat gebonden is aan de Schrift.

Afstandsonderwijs

ZGG houdt zich al enige tijd bezig met afstandsonderwijs. Dertig studenten in Albanië volgen modules theologie die erkende certificaten opleveren. De bezoekers wilden graag zien hoe dat

werkt. Er werd verkend wat de mogelijkheden zijn voor Indonesië. Daar maakt prof. Sasmoko al uitgebreid gebruik van de mogelijkheden van e-learning. Veel studenten wonen immers ver van de campus. Graag zou hij gebruik maken van modules die inmiddels ontwikkeld zijn.

Daarmee komen we bij de vraag naar de praktische gevolgen. Het is niet moeilijk om overeenkomsten te tekenen en dat in de krant te zetten. Het gaat erom praktische invulling te geven aan wat afgesproken wordt.

Terug naar het Woord

Het steunen van de opbouw van de STTR in Wamena en de samenwerking met de STT Johannes Calvin op Bali vraagt om middelen. Het is ongetwijfeld zo dat deze overeenkomsten de zending geld kosten. Dat is de zaak waard. Het gaat immers om het steunen van bijbelgetrouw onderwijs in nauwe verbinding met de gereformeerde belijdenis. Het hoge doel is predikanten, evangelisten, vertalers en godsdienstdocenten op te leiden die ieder op de eigen plaats de boodschap van de Heere brengen. Daar mogen we wel wat voor over hebben. Toch gaat het niet alleen om geld. Het trof me dat het prof. Sasmoko in de eerste plaats gaat om de inhoud en om kwaliteitsverbetering. Hij zoekt adviezen en steun om zijn ideaal te bereiken: terug naar het betrouwbare Woord van God.

Op maandagavond 28 maart is op Schiphol afscheid genomen van de gasten. Zij nemen het theologisch onderwijs in Indonesië weer ter hand. Laten we hen in onze gebeden gedenken. Moge de Heere hun inspanningen zegen. Opdat Zijn huis vol worde (Luk. 14: 23). ■

Prof. Sasmoko en ds. Moens schudden elkaar de hand na de ondertekening van de overeenkomst.